

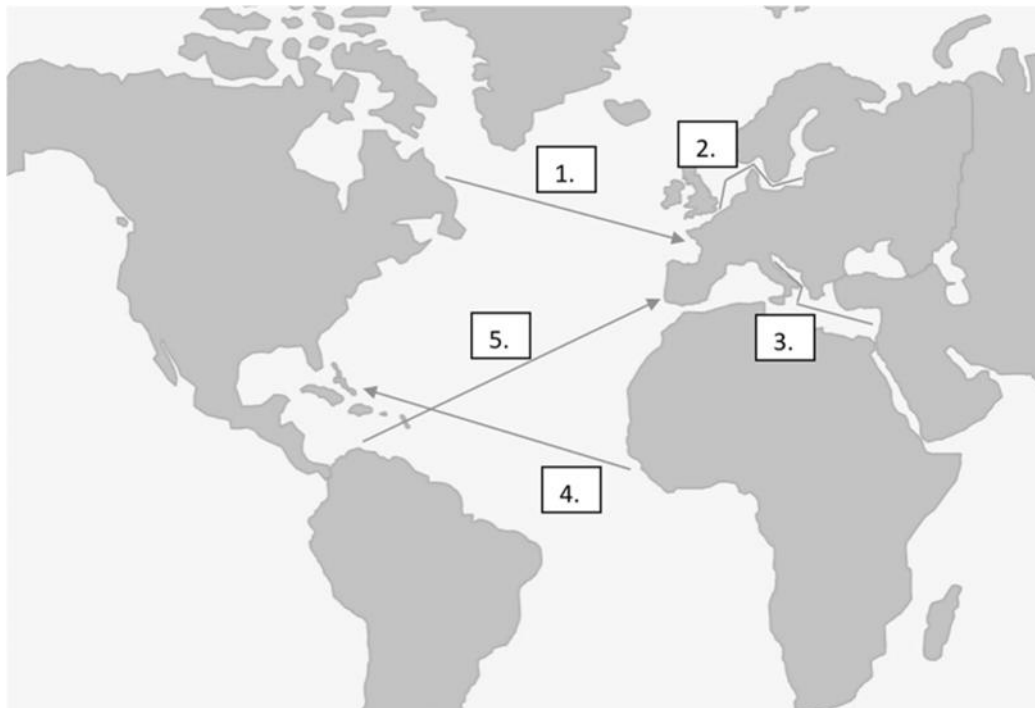
2024-től érvényes érettségi követelmények szerinti feladatok

3.1 A földrajzi felfedezések és következményeik

2025-OKTÓBER-MAGYAR-EMELT-3.1

A feladat a 16–17. századi világkereskedelemmel kapcsolatos.

Adja meg a térképvázlaton jelölt kereskedelmi útvonalak közül annak a sorszámát, amelyikre az állítás vonatkozik! Magyarázza meg az állításban szereplő jelenség okát! Minden állításhoz egy sorszámot írjon! Egy sorszám kimarad. (Feladatrészenként 1 pont.)

Tengeri kereskedelmi útvonalak a kora újkorban

a) Ezen a kereskedelmi útvonalon keresztül jutottak a gyarmatosítók olcsó, nagy tömegű munkaerőhöz.

Sorszám:

A jelenség oka:

b) Az itt zajló kereskedelem árforradalmat / inflációt idézett elő Európában.

Sorszám:

A jelenség oka:

c) Ezen a középkor óta jelentős útvonalon ismét fellendült a kereskedelem.

Sorszám:

A jelenség oka:

d) Ezen az útvonalon hanyatlásnak indult a kereskedelem.

Sorszám:

A jelenség oka:

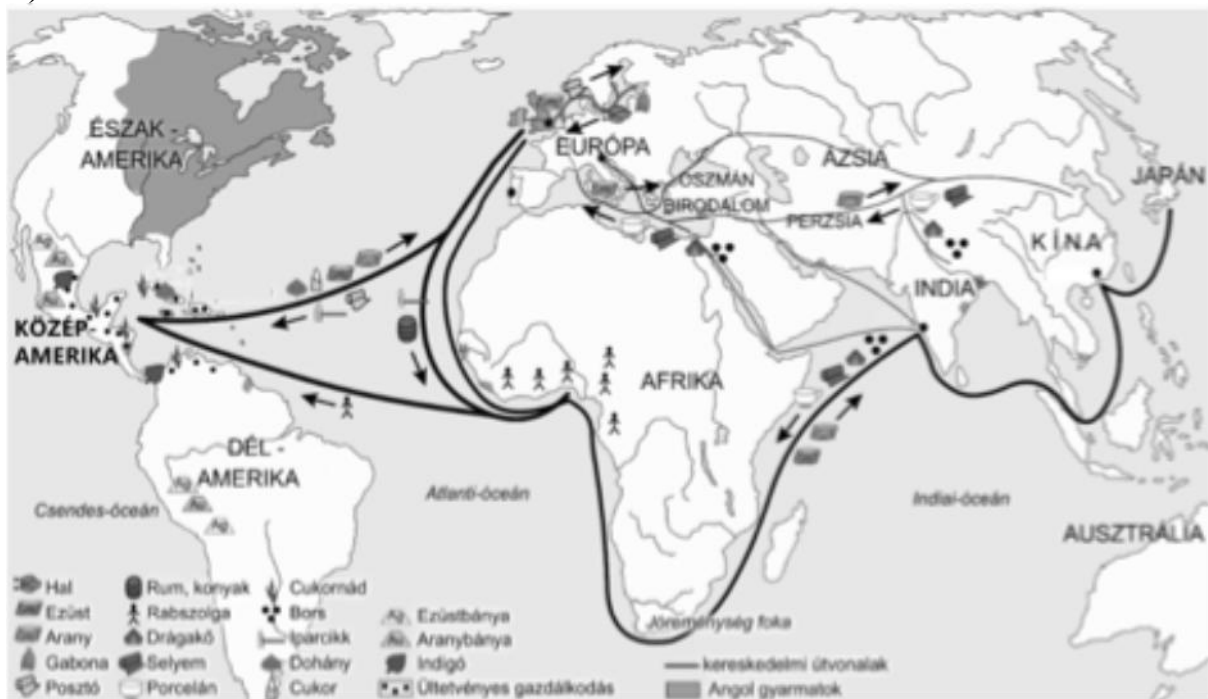
4 pont	
--------	--

2024-MÁJUS-MAGYAR-EMELT-3.1

A feladat a kora újkori gazdasághoz kapcsolódik.

Oldja meg a feladatokat a források és ismeretei segítségével!

A)

A világereszkedelem a 17. században

Nevezze meg a következő kitalált naplórészletek és a térképvázlat alapján a hajók úti célját! A térképen szereplő területek közül válasszon! (Elemenként 0,5 pont.)

a) „Afrika partjait végig bal kéz felől tartva előbb elhajóztunk a Jóreménység foka mellett. Miután célunkat elértük, hajónkat fűszerekkel raktuk meg, amiért ezüsttel fizettünk. A rakodásnál sok időt veltettünk, mert egy tehén – a helyiek szent állata – elállta az utunkat, s meg kellett várnunk, míg arrébb megy.”

Célterület:

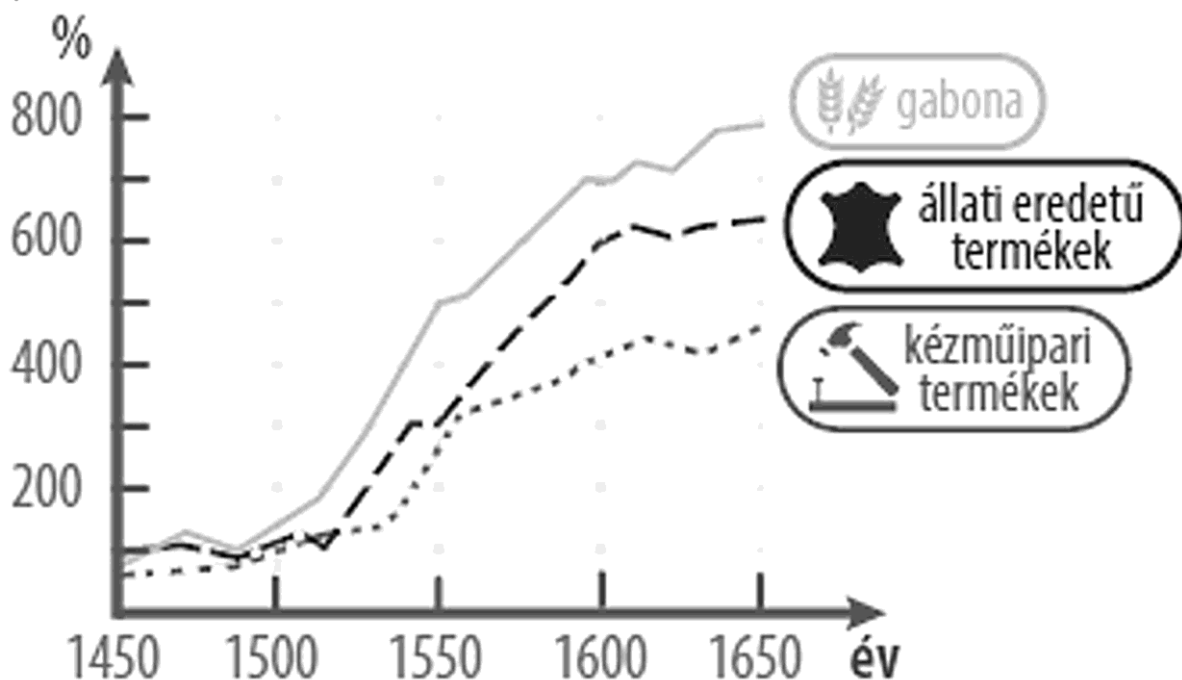
b) „Karavánunk a szultán engedélyével haladt keresztül a kopár, száraz hegyvidékeken, mígnem elérte úti célját: porcelánt és selymet vásároltunk.”

Célterület:

c) „A kedvező szelet kihasználva gyorsan haladtunk. Partra szállásunk után a posztót kirakodtuk, az ezüstöt pedig berakodtuk.”

Célterület:

B)

A különböző termékek árának százalékos változása Nyugat-Európában 1450–1650 között

d) Nevezze meg szakkifejezéssel a grafikonon ábrázolt gazdasági folyamatot! (0,5 pont)

.....

e) Fogalmazza meg, milyen gazdasági hatása lett Kelet-Közép-Európában a grafikonon ábrázolt folyamatnak! (1 pont)

.....

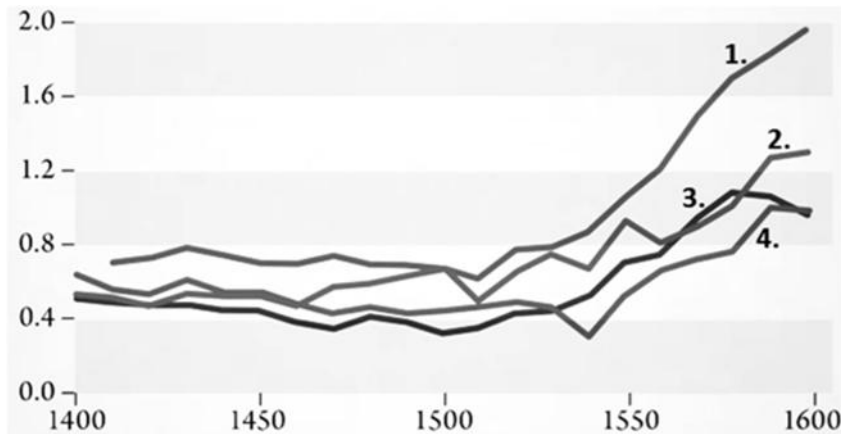
f) Fogalmazza meg, milyen gazdasági hatása lett Nyugat-Európában a grafikonon ábrázolt folyamatnak! (1 pont)

.....

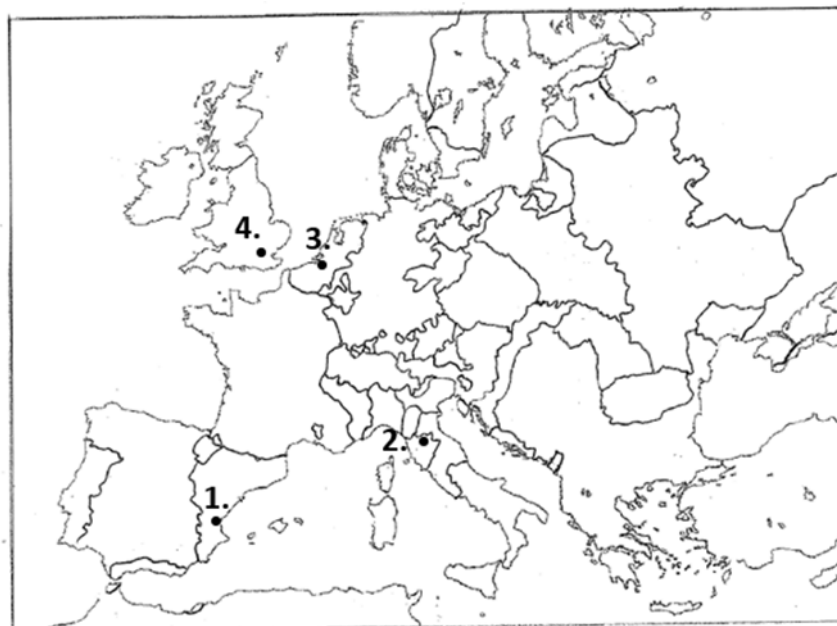
4 pont	
--------	--

2024-OKTÓBER-MAGYAR-EMELT-3.1

A feladat a kora újkori gazdasági változásokkal kapcsolatos.
Oldja meg a feladatokat a források és ismeretei segítségével!

Az árszínvonal alakulása négy jelentős európai városban 1400–1600 (egy ember napi átlagos fogyasztása gramm ezüstben megadva)

Európa 1560 körül

a) Nevezze meg szakkifejezéssel azt a gazdasági jelenséget, amelyet a grafikon a 16. századra vonatkozóan szemléltet! (0,5 pont)

.....

b) Fogalmazza meg annak a változásnak az alapvető okát, amelyet a grafikon a 16. századra vonatkozóan szemléltet! (1 pont)

.....

A következő táblázatban olvasható állítások két olyan városra vonatkoznak, amelyeket a grafikonon és a térképvázlaton is egy-egy sorszám jelöl. (Egy-egy várost azonos sorszám jelöl mindkét forrásban.) Írja a táblázat megfelelő mezőibe a városok nevét és sorszámát! Egy mezőbe egy várost / sorszámot írjon! Két sorszám kimarad. (Elemenként 0,5 pont.)

Állítás	A város neve	A város sorszáma
c) A várost és a város által meghódított területeket irányító család a 15. századtól kezdve banki tevékenységének köszönhető hatalmas vagyonát és politikai befolyását.		
d) Az országot innen irányító dinasztia a 16. századtól kezdve jelentős hasznot húzott a kalózkodásból és a világkereskedelem kibontakozásából.		

e) Mi volt az egyik következménye annak a változásnak, amelyet a grafikon a 16. századi Nyugat-Európára vonatkozóan szemléltet? Karikázza be az egyetlen helyes válasz sorszámát! (0,5 pont)

1. Hozzájárult a földrajzi felfedezések megindulásához.
2. Jelentős kivándorlást indított el a túlnépesedő Európából.
3. Hatékonyabb termelési módok kialakítására ösztönzött.

4 pont	
--------	--

3.2 A reformáció és a katolikus megújulás Európában és Magyarországon

3.6 A felvilágosodás

2025-MÁJUS-MAGYAR-EMELT-3.6

A feladat a francia forradalom korával kapcsolatos.

Oldja meg a feladatokat a források és ismeretei segítségével!

A) „A következő személyek tekinthetők gyanúsak: Először azok, akik viselkedésükkel, kapcsolataikkal, beszédükkel vagy írásaikkal a zsarnokság vagy [...] [a mérsékelt köztársasági párt] híveinek és a szabadság ellenségeinek mutatkoznak. Másodszor azok, akik nem képesek [...] igazolni megélhetési módjukat és állampolgári kötelezettségeik teljesítését. [...] Szükség esetén a polgári és büntető bíróságok fogságban tarthatnak és [...] börtönökbe küldhetnek olyan személyeket, akikről megállapították, hogy nem lehet vádiratot készíteni ellenük, vagy akiket felmentettek az ellenük emelt vád alól.” (A gyanúsokról szóló törvény, 1793)

B) „Az alkotmányos kormány elsősorban az egyén szabadságával törődik, ezzel szemben a forradalmi kormány a közszabadság biztosításával. Az alkotmányos rendszerben majdhogynem elegendő, ha az egyént megvédelmezik a hatalom túlkapásaival szemben. A forradalmi rendszerben viszont maga a közhatalom kénytelen védekezni az ellene irányuló lázadás ellen.” (18. századi francia politikus)

a) Mely politikai irányzathoz kapcsolható mindkét forrás? (0,5 pont)

b) Mely korabeli politikai csoportot nevezi a „zsarnokság híveinek” az A) betűjelű forrás? (0,5 pont)

.....

c) Melyik alapvető polgári jogot / jogelvet sérti meg az A) betűjelű forrásban idézett törvény? Karikázza be a két helyes válasz sorszámát! (Elemenként 0,5 pont.)

1. a magántulajdonhoz való jog
2. ártatlanság véelme
3. a szabad vallásgyakorláshoz való jog
4. véleménynyilvánításhoz való jog
5. munkához való jog

d) Nevezze meg azt a felvilágosult francia filozófust, akinek elveit tükrözi a B) betűjelű forrás aláhúzott része! (0,5 pont)

.....

e) Mihez teremtett hivatkozási alapot a B) betűjelű forrásban szereplő gondolatmenet? Karikázza be az egyetlen helyes válasz sorszámát! (0,5 pont)

1. A hatalom túlkapásainak korlátozásához.
2. Az emberi és polgári jogok védelméhez.
3. A terror bevezetéséhez.

3 pont	
--------	--